Lietas Nr. C23057516
Lietas arhīva Nr. C-0575-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Madonā 2016. gada 10. novembrī
Madonas rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs D.P.Kļaviņš
ar sekretāri I.Piņķi
2016. gada 27. oktobrī un 10. novembrī izskatīja atklātā tiesas sēdē Madonā, Avotu - 8, civillietu /pers. B/ prasībā pret SIA „VMS Group" par neizmaksātās darba algas, komandējuma un atvaļinājuma kompensācijas piedziņu, un
konstatēja:
2016. gada 21. jūlijā Madonas rajona tiesā saņemts /pers. B/ prasības pieteikums pret SIA „VMS Group" par neizmaksātās darba algas, komandējuma un atvaļinājuma kompensācijas piedziņu.
Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015. gada 11. maijā prasītājs /pers. B/ noslēdzis darba līgumu Nr. 26/15 ar SIA "VMS Group". Saskaņā ar minēto darba līgumu atbildētājs pieņēmis viņu darbā par stiegrotāju (Latvijas Republikas Profesiju klasifikatora kods 711402) uz noteiktu laiku, pamatojoties uz Darba likuma 44. panta 1. daļas 5. punktu (*noteiktu pagaidu darbu, kas saistīts ar uzņēmuma darbības apjoma īslaicīgu paplašināšanos vai ražošanas apjoma pieaugumu)* ar trīs mēnešu pārbaudes laiku un summēto darba laiku ar brutto darba algu, pielietojot mēneša likmi EUR 715,97. Darba līguma 4.4. punkts paredzēja samaksu par darbu veikt vienu reizi mēnesī.
Faktiski darba pienākumus sācis pildīt 2015. gada 12. maijā un strādājis līdz 2015. gada 16. oktobrim. Laikā no 2015. gada l. septembra līdz 2015. gada 16. oktobrim atradies piespiedu bezalgas atvaļinājumā, jo darba devējs nemaksāja par padarīto darbu.
Atbildētājs SIA "VMS Group" nav samaksājis darba algu par 2015. gada augusta mēnesi 493,14 EUR pēc nodokļu nomaksas un komandējuma naudu par 2015. gada jūliju EUR 870 un augustu EUR 870, kopā EUR 1740 apmērā.
Saskaņā ar darba līguma 1.5. punktu darba vieta tika noteikta darba devēja telpās vai darbu izpildes objektā, izbraucot pie darba devēja klientiem. Laikā no 2015. gada 12. maija līdz 2015. gada l. septembrim viņš strādājis darbu izpildes objektā Ōlikooli, Tartu, Igaunijā. Minēto apstiprina Igaunijas firmas /Nosaukums B/ Ehitusfirma pārvaldnieka /pers. E/ 13.07.2016. gada izziņa un nepieciešamības gadījumā tiesā varēs apstiprināt liecinieki /pers. F/, /pers. G/ un /pers. H/.
Par savām aizskartajām tiesībām sakarā ar nesamaksāto darba algu 2015. gada augustā, nesamaksāto komandējuma naudu 2015. gada jūlijā un augustā, kā arī neizmaksāto atvaļinājuma kompensāciju ziņojis Rīgas reģionālajai Valsts darba inspekcijai. Diemžēl sev labvēlīgu strīda risinājumu nav guvis.
Prasība celta, pamatojoties uz Civilprocesa likuma l. pantu, 28. pantu, 127. pantu, Darba likuma 28. pantu, 30. pantu, 31. pantu, 59. pantu, 69. pantu, 128. pantu, 130. pantu, 152. pantu, Darba strīdu likuma 7. pantu.
Prasītājs /pers. B/ tiesas sēdē prasību par darba samaksas piedziņu un neizmantotā atvaļinājuma kompensācijas izmaksu uzturēja pilnā apmērā, sniedza paskaidrojumus atbilstoši prasības pieteikuma saturam. Atbildētāja SIA „VMS" pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies.
Atbildētājam SIA „VMS Group" adresētie dokumenti nosūtīti uz juridisko adresi saskaņā ar Civilprocesa likuma nosacījumiem, līdz ar to uzskatāms, ka saskaņā ar iepriekšminētā likuma 56.[1] panta pirmās daļas 3. punktu un otro daļu atbildētājam ir paziņots par lietas izskatīšanu tiesas sēdē. SIA „VMS Group" tiesai nav izsniegusi pieprasītos pierādījumus, nav paziņojusi par neierašanās iemesliem un nav lūgusi atlikt lietas izskatīšanu. Pie šādiem apstākļiem tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes.
Novērtējusi lietā esošo prasības pieteikumu un tam pievienotos pierādījumus, kā arī noklausoties tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, tiesa uzskata, ka prasītājas prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.
Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.
Civillikuma 1402. pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.
Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.
Darba likuma 28. panta pirmajā un otrajā daļā noteikts, ka darba devējs un darbinieks
savstarpējās darba tiesiskās attiecības nodibina ar darba līgumu. Ar darba līgumu darbinieks uzņemas veikt noteiktu darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem, bet darba devējs — maksāt nolīgto darba samaksu un nodrošināt taisnīgus, drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus.
No lietā esošajiem pierādījumiem redzams, ka 2015. gada 11. maijā starp SIA „VMS Group" un /pers. B/ noslēgts darba līgums Nr.26/15 (lietas 7.-12.lapa). Prasītājs pieņemts darbā pie atbildētāja par stiegrotāju ar darba algu EUR 715,97 mēnesī. /pers. B/ iepazīstināts ar amata aprakstu, ko apliecina prasītāja un atbildētāja paraksti (lietas 13. lapa).
Noslēdzot darba līgumu, puses vienojas gan par darba līguma būtiskajām sastāvdaļām - darbu, samaksu, darba laiku, gan par citiem noteikumiem. Tātad, ņemot vērā minēto, darba līgumu var definēt kā darbinieka un darba devēja vienošanos, t.i., civiltiesisku līgumu, saskaņā ar kuru darbinieks uzņemas veikt noteiktu darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem, bet darba devējs uzņemas maksāt nolīgto darba samaksu un nodrošināt taisnīgus, drošus, veselībai nekaitīgus darba apstākļus. Šos pienākumus darba devējs uzņēmies pildīt darba līguma 4. punktā.
Tiesa uzskata, ka darba līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, līdz ar to ir saistošs līgumslēdzējpusēm, sakarā ar ko katra no pusēm var prasīt līguma izpildi, pamatojoties uz Civillikuma 1590. pantu.
Saskaņā ar Valsts darba inspekcijas 2016. gada 6. jūlija atbildi Nr. 2016-11-07/5326 /pers. B/ viņš darba ņēmēja statusu SIA "VMS Group"

ieguvis 2015. gada 12. maijā, bet zaudējis 2015. gada 16. oktobrī (l.lpp. 15).

SIA "VMS Group" arī Valsts Darba inspekcijai nav iesniedzis pieprasītos darba laika uzskaites dokumentus, darba samaksas aprēķina un darba samaksas izmaksas dokumentus par 2015. gada jūliju un augustu, kompensācijas par neizmantotā atvaļinājuma aprēķina un izmaksas dokumentus.

Darba likuma 9. panta 2. daļa nosaka, ja strīda gadījumā darbinieks norāda uz apstākļiem, kas varētu būt par pamatu darba devēja radītajām nelabvēlīgajām sekām, darba devējam ir pienākums pierādīt, ka darbinieks nav sodīts vai viņam nav tieši vai netieši radītas nelabvēlīgas sekas tāpēc, ka darbinieks darba tiesisko attiecību ietvaros pieļaujamā veidā izmanto savas tiesības.

Darba likuma 9. panta 2. daļā ietverts tā sauktais apgriezta pierādīšanas pienākums princips. Atbilstoši šim principam darbiniekam nav jāsniedz pierādījumi par nelabvēlīgu seku radīšanas aizlieguma pārkāpumu no darba devēja puses.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs pēc iesniegumu saņemšanas būtu izpildījis savas saistības un neizmaksāto darba algu pilnībā vai daļēji būtu samaksājis, līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegtos pierādījumus un neizmaksātās darba samaksas summas esamību.

Tiesa secina, ka starp pusēm pastāv strīds par neizmaksāto darba samaksu, jo prasītājs uzskata, ka viņam bija tiesības saņemt darba algu par 2015. gada augusta mēnesi EUR 493,14 pēc nodokļu nomaksas, komandējuma naudu par 2015. gada jūlija un augusta mēnešiem kopā EUR 1740 un kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu par nostrādāto laiku no 2015. gada 12. maija līdz 2015. gada 1. septembrim.

Pie šādiem apstākļiem tiesai nav pamata apšaubīt, ka SIA „VMS Group" /pers. B/ nav izmaksājusi norādītās summas.

Savukārt Darba likuma 59. pants nosaka, ka darba samaksa ir darbiniekam regulāri izmaksājamā atlīdzība par darbu, kas ietver darba algu un normatīvajos aktos, darba koplīgumā vai darba līgumā noteiktās piemaksas, kā arī prēmijas un jebkuru cita veida atlīdzību saistībā ar darbu.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājam ir tiesības saņemt darba algu par 2015. gada augusta mēnesi EUR 493,14 pēc nodokļu nomaksas, komandējuma naudu par 2015. gada jūlija un augusta mēnešiem kopā EUR 1740 un kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu par nostrādāto laiku no 2015. gada 12. maija līdz 2015. gada 1. septembrim.

Tiesa uzskata, ka tieši šādā apmērā darba samaksa piedzenama no atbildētāja, bet nosakot, ka darba devējam jāveic viss likumā noteiktais nodokļu aprēķins un nomaksa, jo, pirmkārt, tiesas rīcībā nav visa informācija, lai precīzi aprēķinātu valstī maksājamos nodokļus un darbiniekam pienākošās summas, otrkārt, izpildot spriedumu par darba samaksu darbiniekam, darba devējam rodas pienākums veikt arī attiecīgos nodokļu maksājumus. Šis pienākums noteikts ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" regulējumu. Līdz ar to atbildētājam nosakāms pienākums nomaksāt noteiktos nodokļu maksājumus.

Ņemot vērā to, ka atbildētājs nav izmantojis savas likumā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus par prasības pieteikumu, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu darba algas samaksu, nav ieradies uz tiesas sēdi, līdz ar ko tiesai saskaņā ar Civilprocesa likuma 96. panta piekto daļu nav pamata apšaubīt neizmaksātās darba algas summu.

Saskaņā ar darba līguma 3.1. punktu darbiniekam ir noteikts ikgadējais apmaksātais atvaļinājums četras kalendārās nedēļas.

Darba likuma 149. panta pirmā, otrā daļa noteic, ka ikvienam darbiniekam ir tiesības uz ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu. Šāds atvaļinājums nedrīkst būt īsāks par četrām kalendāra nedēļām, neskaitot svētku dienas. Darbiniekam un darba devējam vienojoties, ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu kārtējā gadā var piešķirt pa daļām, taču viena no atvaļinājuma daļām kārtējā gadā nedrīkst būt īsāka par divām nepārtrauktām kalendāra nedēļām.

Pamatojoties uz lietā esošajiem pierādījumiem, tiesa secināja, ka /pers. B/ no 2015. gada 12. maija līdz 2015. gada 16. oktobrim strādājis SIA „VMS Group". Turklāt lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka /pers. B/ darba attiecību laikā ar atbildētāju būtu piešķirts ikgadējais apmaksātais atvaļinājums un, ka viņš būtu to izmantojis.

Saskaņā ar Darba likuma 149. panta piekto daļu ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma atlīdzināšana naudā nav pieļaujama, izņemot gadījumus, kad darba tiesiskās attiecības tiek izbeigtas un darbinieks ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu nav izmantojis.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka, izbeidzot darba tiesiskās attiecības, atbildētājs būtu izmaksājis prasītājai atlīdzību par neizmantoto ikgadējo atvaļinājumu.

Prasītājs lūdz piedzīt kompensāciju par neizmantotu ikgadējo atvaļinājumu, taču aprēķināt kompensācijas summu nav iespējams.

Tā kā atbildētājs nav pierādījis pretējo, pamatotus iebildumus šim aprēķinam nav izteicis, savus aprēķinus par darbiniekam pienākošās kompensācijas apmēru nav iesniedzis, kā arī nav pierādījis, ka būtu izmaksājis /pers. B/ visu pienākošos atvaļinājuma naudu, tiesa uzskata, ka prasītāja prasība daļā par atvaļinājuma kompensācijas piedziņu ir apmierināma un pamatota. Tādējādi no SIA „VMS Group" par labu /pers. B/ piedzenama kompensācija par neizmantoto ikgadējo atvaļinājumu.

Izvērtējot iepriekš minēto kopumā, tiesa secina, ka neizmaksātās darba algas un kompensācijas par neizmantoto ikgadējo atvaļinājumu piedziņa ir pamatota ar iepriekš minētajiem līguma nosacījumiem un normatīvajiem aktiem, kā arī prasībā izklāstītie apstākļi ir pierādīti ar tai pievienotajiem rakstveida pierādījumiem.

No atbildētāja par labu prasītājam piedzenami izdevumi par juridiskās palīdzības sniegšanu EUR 72,94 apmērā (l.lpp. 6).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 1. punktu prasītājs ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas par celto prasību, jo tā ietver prasījumus par darba samaksas piedziņu un citus prasījumus, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai daļai.

Ņemot vērā minēto no SIA „VMS Group" par labu valstij piedzenama valsts nodeva saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „b" apakšpunktu EUR 324 apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 5,01 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. panta 2. daļas noteikumiem spriedums izpildāms nekavējoties.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 34., 42., 43., 93., 97., 190.-193., 204.[1] pantu tiesa nosprieda:

apmierināt /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību par neizmaksātās darba algas, komandējuma un atvaļinājuma kompensācijas piedziņu.

Piedzīt no SIA „VMS Group", reģistrācijas Nr.44103055677, par labu /pers. B/ neizmaksāto darba algu par 2015. gada augusta mēnesi EUR 493,14 pēc nodokļu nomaksas, komandējuma naudu par 2015. gada jūlija un augusta mēnešiem kopā EUR 1740 pēc nodokļu nomaksas, kopā EUR 2233,14 (divus tūkstošus divus simtus trīsdesmit trīs euro 14 centus).

Spriedums daļā par darba algas un komendējuma maksas piedziņu izpildāms nekavējoties.

Uzlikt par pienākumu SIA „VMS Group", reģistrācijas Nr.44103055677, aprēķināt un kompensāciju par neizmantoto ikgadējo atvaļinājumu laika periodā no 2015. gada 12. maija līdz 2015. gada 16. oktobrim.

Piedzīt no SIA „VMS Group", reģistrācijas Nr.44103055677, par labu /pers. B/ izdevumus par juridiskās palīdzības sniegšanu EUR 72,94 (septiņdesmit divu euro 94 centu) apmērā.

Piedzīt no SIA „VMS Group" par labu valstij valsts nodevu EUR 324 (trīs simtus divdesmit četrus euro).

Piedzīt no SIA „VMS Group" valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,01 (piecus euro 1 centu).
Par šo spriedumu 20 dienu laikā var iesniegt apelācijas sūdzību Vidzemes apgabaltiesai. Sūdzība iesniedzama Madonas rajona tiesā.

Tiesnesis D.P.Kļaviņš